

WIADOMOŚCI

Z POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Kredyt wekslowy w b. Rosyjskim Banku Państwa.

Przepisy wszystkich wielkich banków emisyjnych, odnoszące się do udzielania kredytów w formie dyskonta weksli wychodzą z założenia, że weksle redyskontowane, jako pokrycie emitowanych banknotów muszą bezwzględnie dawać gwarancję nie tylko materialnego zabezpieczenia, ale i zapewnienie płynności t. j. zapłaty w terminie. Z tych względów przy udzielaniu kredytów tego typu koniecznem jest zachowanie daleko idącej ostrożności z tendencją, aby każdy z podpisów, zobowiązanych wekslowo osób lub firm (w regule trzy, nie mniej jednak jak dwie osoby lub firmy) odpowiadał w zupełności powyższym wymogom. Wskaźnikiem tego może być tylko siła kredytowa każdej z osób lub firm zobowiązanych z dotyczącego weksla. Innemi słowy, weksel redyskontowany przez bank biletowy winien mieścić się w ramach poszczególnych kredytów przyznanych conajmniej dwum osobom, lub firmom.

Ponieważ w kołach interesowanych, szczególnie w b. zaborze rosyjskim można spotkać się z odmiennymi zapatrywaniem i powoływaniem się na rzekomo liberalniejszą praktykę b. Rosyjskiego Banku Państwa nie od rzeczy będzie przytoczyć odnośne przepisy tej instytucji.

Otóż punk 44 rozdziału VI Instrukcji dla dyskonta weksli Banku Państwa opiewa:

„Przy określaniu wolnego remanentu kredytu przyjmuje się pod uwagę zadłużenie akredytowanego tak okaziciela jak i wystawcy, z weksli miejscowych przysyłanych do inkasa z prowincji lub odesłanych tamże: zgodnie z tem, **przy dyskoncie weksli obciąża się na pełną sumę kredytu zarówno okaziciela, jak i wystawcy**, o ile ten ostatni korzysta w Banku z kredytu, lub jeżeli został mu określony w przybliżeniu kredyt, zgodnie z par. 39“, czyli, że przy dyskoncie Bank Państwa przestrzegał ściśle zasady t. zw. podwójnego obciążania.

Zasadę tę podkreśla jeszcze wyraźniej punkt 51 rozdział VI tejże Instrukcji, omawiając sposób cenzurowania materiału wekslowego przedłożonego do redyskonta.

Weksle z rejestrami i wykazem dyrektor oddziału przedkłada na najbliższem posiedzeniu Komitetu Dyskontowego, który rozpatruje każdy weksel oddzielnie, bacząc, **aby ogólna suma obdłużenia każdego z akredytowanych nie przekroczyła normy udzielonego kredytu.**

W dalszej konsekwencji żądania bezwzględnej płynności redyskontowanych weksli, zaprotestowanie weksla pociągało za sobą w Banku Państwa bezwzględne zamknięcie kredytu dotyczących płatników (punkt 73 rozdział VI tejże Instrukcji), tak, że ponowne przyznanie kredytu możliwem było tylko na ogólnych zasadach obowiązujących przy otwieraniu nowego kredytu, t. j. na podstawie nowej formalnej uchwały Oddziału lub Centralnego Zarządu Banku, stosownie do wysokości żadanego kredytu.

Jak dalece Bank Państwa zwracał uwagę na punktualne regulowanie zobowiązań swych wekslowych dłużników, dowodzą przepisy o prowadzeniu przez Oddziały dokładnych wykazów protestów na podstawie materiału dostarczonego obowiązkowo przez rejentów w okresach miesięcznych.

Wykazy te stanowiły ważny przyczynek do oceny wartości kredytowej klienteli Banku i były rozsyłane przez Zarząd Centralny Banku wszystkim Oddziałom.

Załatwianie orzeczeń i decyzji władz i urzędów przez Oddziały.

Oddziały zwracają się często do Naczelnej Dyrekcji z żądaniem wydania opinii co do zarządzeń Władz Sądowych, Skarbowych, Zarządów Kasy Chorych i t. p. bez przedkładania odpisów odnośnych uchwał lub reskryptów.

Zwraca się uwagę Oddziałów, że w wypadkach tego rodzaju należy bezwarunkowo przedkładać odpisy tych pism, celem właściwego załatwienia i uniknięcia zbytecznej korespondencji.

Prócz tego odpisy te winny być zaopatrzone adnotacją dnia doręczenia Oddziałowi, ze względu na konieczność przestrzegania terminów ewentualnych rekursów, lub przedstawień przeciwko powyższym orzeczeniom do Władz wyższych instancji.

Zastawy obligacji Pożyczki Odrodzenia.

Uzupełniając treść Okólnika Nr. 9 z dnia 19 stycznia r. b., niniejszym zawiadamiamy, iż wspomniany okólnik nie dotyczy tych pożyczek, których termin płatności przypada po 1-ym marca r. b.

Przy prolongowaniu pożyczek, których termin płatności przypada przed 1-ym marca r. b. jak również przy udzielaniu nowych pożyczek, dla których termin spłaty oznacza się nie dłuższy nad 3 miesiące, należy uprzedzać klientów, aby byli przygotowani na ewent. spłatę pożyczki w oznaczonym terminie, który może nie być przedłużony.

Trudności w odczytywaniu wielkich liczb.

Mamy obecnie do czytania duże liczby, bo wszystko ujawniamy kilka tysięcy razy więcej niżeli przed wojną. Pisze się jednak i drukuje liczby często w ten sposób, że nie można na pierwszy rzut oka poznać jaką właściwie liczbę mamy przed sobą.

Tak np. następującą liczbę napisaną bez znaków:

367 590 245 487 430 895 137 864 352 50

trudno odrazu odczytać bez uprzedniego podzielenia na odpowiednie kategorie.

Trudności te usuwa system pisania liczb przyjęty na jednym kongresie matematyków, a polegający na tem, że tysiące oddziela się kropkami, miliony jednym przecinkiem, biljon dwoma przecinkami — trylion trzema — kwadrylion czterema i t. d. zaś liczby całe od dziesiętnych kropką u góry.

Powyższą liczbę należy według tego systemu wypisać w następujący sposób:

367,,,,590.245,,,487.430,,895.137,865.352.50

W ten sposób napisaną liczbę każdy odczyta odrazu z łatwością 367 kwadrylionów 590 tysięcy 245 trylionów 478 tysięcy 430 biljonów 895 tysięcy 137 milionów 864 tysięcy 352 i 50 setnych.

Przytem należy na oznaczenie tysięcy — milionów, biljonów, trylionów i t. d., o ile rozpoczynają daną liczbę, przyjąć nazwy miliard, biljard, tryljard, kwadryljard i t. d.

Urlopy zimowe.

Celem uniknięcia trudności służbowych z powodu korzystania zbyt wielu pracowników z corocznego urlopu wyłącznie w miesiącach letnich, poleca się, by szczególnie młodszy personel, nie związany stosunkami rodzinnymi, a mianowicie bezdzietni, wybrali czas urlopu już teraz, przez co umożliwi się Oddziałom i Wydziałom pracę bez większych wstrząśnięć.

Korzystający z urlopu w czasie od 1 listopada do 31 marca zyskają przedłużenie o 2 dni na każdy tydzień należnego im w tym okresie wykorzystanego normalnego urlopu.

Zwracamy się z gorącym apelem do wszystkich pracowników, by w uwzględnieniu wymienionych powyżej korzyści uczynili wydatny użytek z urlopów zimowych i umożliwili w ten sposób dodatni podział urlopów. Zaznaczamy, że Oddziały lub Wydziały na powiększenie personelu na czas urlopów liczyć nie mogą.

Skrzynki pocztowe.

Wydział III Administracyjny zakupił w Stanisławowie 6000 sztuk skrzynek o wymiarze $55 \times 26 \times 27$ z desek miękkich 15 m/m, sporządzonych wyłącznie dla przesyłek pocztowych t. j. z wyżłobionymi wgłębieniami dla pieczęci lakowych.

Oddziały, które mają na wyczerpaniu zapas skrzynek pocztowych, winny przesłać odpowiednie zapotrzebowanie do Wydziału III Administracyjnego (Inspekcja Gmachów), poczem skrzynki ze Stanisławowa do Oddziałów wysłane zostaną.

Zwracamy uwagę, że przy wysyłaniu dotacji wszystkim Urzędom, należy zaliczać po Mp 3.000 za jedną skrzynkę pocztową.

Ostrożność przy udzielaniu kredytu dyskontowego.

W związku ze spadkiem waluty pojawiły się w prasie pogłoski, jakoby kredyty na potrzeby przemysłu miały być wstrzymane. Wiadomości te są bezwzględnie nieuzasadnione; zaleca się jednak Oddziałom pewną ostrożność w przyjmowaniu do skupu weksli w wypadkach, gdy zachodzi przypuszczenie, że kredyty otrzymane użyte być mogą na spekulacje walutowe.

Nowe bilety niemieckie po Mk. 5000.

Bank Rzeszy wypuścił nowe bilety po 5000 marek niemieckich z datą 19 listopada 1922 r. Drukowane są one na białym papierze w wymiarze 107×198 m/m. Na stronie przedniej znajduje się po lewej stronie około 45 m/m szeroki brzeg, pokryty tylko w części podłużną, czerwono-brunatną rozetą; uwidacznia pod światło wyraźne wstęgowe znaki wodne, zawierające naprzemian jedną jasną cyfrę 5000 i ciemne słowo — Mark — Znak wodny jest przetkany pomarańczowymi włóknami (żyłkami). Obraz strony przedniej, ujęty w brunatne ramy, składa się z dwóch oddzielnych części. Prawe większe pole zawiera niewyraźny wzór plastyczny i orła państwowego w brunatnej barwie. Wzór ten pokrywa delikatna siatka w kolorze zielonym, przechodzącym w oliwkowy. W tej części umieszczony jest pismem niemieckiem koloru granatowo-czarnego tekst:

Reichsbanknote

Fünftausend

Mark

Zahlt die Reichsbankhauptkasse in Berlin
gegen diese Banknote dem Einlieferer

Berlin, den 19 November 1922

Reichsbankdirektorium

podpisy.

Na prawo i lewo od podpisów znajdują się granatowo-czarne stemple kontrolne, zawierające orła państwowego, otoczonego napisem „Reichsbankdirektorium 5000”.

W górnej lewej części obrazu znajduje się męska głowa holbeinowska w kolorze granatowo-czarnym, ożywionym czerwono-brunatną, względnie zieloną siatką.

Pod głową umieszczono cyfrę 5000 w podłużnej, ciemno obramowanej rozecie, bogatej we wzorzyste linie.

Oliwkowe numery porządkowe znajdują się w górnym prawym i dolnym lewym brzegu obramowania obrazu.

Na stronie odwrotnej na niezadrukowanym prawym brzegu widoczne jest szaro-zielone, nierównomierne zabarwienie papieru z pomarańczowymi żyłkami.

Tło obrazu wykonane w barwach tęczy, miedzianej do szarej, składa się z sześciociennych pól, każde z napisem „5000 Mark” i mieści pośrodku ozdobny gilosz z cyfrą „5000”, otoczoną wokół klauzulą karną. Ponad giloszem znajdujemy słowo „Reichsbanknote”, poniżej słowa „Fünftausend Mark”. Gilosz i napisy wykonane są w kolorach tęczy, zewnątrz brunatnym, w środku liljowym.

Tabliczki z napisem „Zastawione w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej”.

Zdarzają się ciągle jeszcze wypadki, że magazyny lub składy towarów, zastawionych w P. K. K. P., nie wykazują przepisanych Instrukcją dla Pożyczek Towarowych (Część I. § 3. str. 37), tabliczek z powyżej podanym napisem.

Nadmieniamy, że takie napisy powinny się znajdować w widocznym miejscu zastawionych towarów, a to nietylko pozostających pod kluczem Kasy, ale i towarów pozostawionych pod opieką i odpowiedzialnością dłużnika.

Upraszamy o ścisłe przestrzeganie tego warunku i o usunięcie ewentualnego braku w tym względzie.

Ruch służbowy.

Przyjęto do służby urzędników nieetatowych kat. „A”.

Dublasiewicz Ksawery,	urzędnik	do Oddziału Gł. w Warszawie,
Modzelewski Stanisław,	„	„ „ „
Müncheimer Edward,	„	„ „ „
Miara Bronisław,	„	„ w Bydgoszczy,
Wołoszyn Jan,	„	„ „ „
Kalczyński Jerzy,	„	„ w Gdańsku,
Jaśkiewicz Stanisław,	„	„ w Gnieźnie,
Gajewski Stanisław,	„	„ w Łodzi,
Zakrzewski Stanisław,	„	„ „ „
Mruk Jan,	„	„ „ „
Błaszak Stanisław,	„	„ w Poznaniu,
Hammer Leopold,	„	„ w Tarnowie,
Lubowiecki Jerzy,	„	„ „ „

Wystąpili ze służby urzędnicy kat. „A”.

Grabowski Jan,	urzędnik	z Oddziału w Bydgoszczy,
Pawlas Paweł,	„	„ w Bielsku,
Radomski Feliks,	„	„ w Gnieźnie,
Dobrzyński Kazimierz,	„	„ w Poznaniu,
Sieniawski Adam,	„	„ „ „

Przeniesienia.

Rokowski Tadeusz	urzędnik,	z Oddz. Gł. w Warszawie do Kontroli druku banknotów w Wiedniu,
Zabystrzan Jan,	„	z Oddz. w Bielsku do Oddz. w Katowicach (definitywnie),
Czerny Władysław,	„	z Oddz. w Wilnie do Oddz. w Krakowie,
Bilińska Wanda,	urzędniczka,	z Oddz. w Poznaniu do Oddz. we Lwowie.

Nominacje.

Kozieł Jerzy,	Zast. Dyr. z Bydgoszczy,	mianowany Kierownikiem Ekspoz. Oddz. Katow. w Królew. Hucie.
Polzenjusz Wilhelm,	urzędnik-firm. z Poznania,	mianowany Zast. Dyr. Oddz. w Białymstoku,
Borucki Telesfor,	„ z Wilna,	mianowany Zast. Dyr. Oddz. w Wilnie.

**Naczelna Dyrekcja
Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.**